WHATSAPPIN TEHOKÄYTTÖ

Selkeä ja käytännönläheinen opas viestittelyyn, ryhmiin, puheluihin ja turvallisuuteen

Oppaan tavoitteena
Opit käyttämään WhatsAppia sujuvasti arjessa: lähetät viestejä ja kuvia, soitat puheluita, hallitset ryhmiä ja suojaat yksityisyyttäsi.

Sopii erityisesti WhatsAppin käyttäjälle, joka haluaa oppia lisää ilman teknistä sanastoa.

Huomio: ohjeet sopivat sekä Android- että iPhone-puhelimille. Valikkojen nimet ja painikkeiden sijainnit voivat hieman vaihdella puhelimen ja sovellusversion mukaan.

1. WhatsApp tutuksi

WhatsApp on puhelimessa toimiva viestisovellus. Sillä voi lähettää tekstiviestejä, kuvia, videoita ja ääniviestejä sekä soittaa ääni- ja videopuheluita internetin kautta.

Mitä tarvitset?

- Älypuhelimen ja internetyhteyden (Wi-Fi tai mobiilidata).
- Puhelinnumeron, jolla WhatsApp-tili otetaan käyttöön.
- Yhteystiedon puhelimessasi, jos haluat helposti aloittaa keskustelun hänen kanssaan.

WhatsAppin tavallisimmat näkymät

- Keskustelut: näet yksityiset keskustelut ja ryhmät.
- Puhelut: näet puheluhistorian ja voit aloittaa ääni- tai videopuhelun.
- Päivitykset: voit nähdä yhteystietojen tilapäivityksiä sekä kanavia (näkymä voi vaihdella).
- Asetukset: hallitset esimerkiksi profiilia, ilmoituksia, yksityisyyttä ja keskustelujen varmuuskopiointia.

Vinkki: WhatsApp ei yleensä veloita yksittäisestä viestistä. Internet-yhteydestä voi kuitenkin aiheutua oman liittymän mukaisia kuluja.

Aloita keskustelu

- Avaa WhatsApp ja siirry keskusteluihin.
- Paina uuden viestin kuvaketta (usein kynä tai puhekupla).
- Valitse henkilö yhteystiedoista tai etsi hänen nimellään.
- Kirjoita viesti alareunan tekstikenttään ja paina lähetyspainiketta.

Mistä tiedän, onko viesti mennyt perille?

Yksi harmaa väkänen tarkoittaa, että viesti on lähetetty WhatsAppin palvelimelle. Kaksi harmaata väkästä tarkoittaa, että viesti on toimitettu vastaanottajan laitteeseen. Kaksi sinistä väkästä tarkoittaa yleensä, että viesti on luettu. Lukukuittaukset voi kuitenkin kytkeä pois päältä.

2. Viestit, kuvat ja ääniviestit

Lähetä kuva tai video

- Avaa oikea keskustelu.
- Paina viestikentän vieressä olevaa plus- tai liitekuvaketta (Androidissa usein paperiliitin).
- Valitse Kamera tai Kuvat/Galleria ja valitse lähetettävä kuva.
- Lisää halutessasi lyhyt teksti ja paina lähetä.

Ennen lähettämistä tarkista, että valitsit oikean kuvan ja oikean vastaanottajan. Kuvassa voi näkyä myös muita ihmisiä tai yksityisiä tietoja.

Ääniviesti – puhu kirjoittamisen sijaan

- Pidä mikrofonikuvaketta painettuna ja puhu rauhallisesti.
- Vapauta painike, kun olet valmis. Ääniviesti lähtee keskusteluun.
- Joissakin versioissa voit lukita tallennuksen pyyhkäisemällä mikrofonia ylöspäin.

Puhu lähellä puhelinta ja vältä taustamelua. Kuuntele viesti ennen lähettämistä, jos sovellus tarjoaa esikuuntelun.

Vastaa tiettyyn viestiin

Kun keskustelussa on paljon viestejä, voit vastata suoraan yhteen viestiin. Paina viestiä pitkään ja valitse Vastaa. Kirjoita vastaus. Näin toinen ymmärtää, mihin asiaan vastaat.

Muokkaa tai poista lähetetty viesti

- Paina omaa viestiä pitkään. Valitse Muokkaa, jos toiminto on tarjolla ja muokkausaika ei ole umpeutunut.
- Poista-toiminnolla voit poistaa viestin itseltäsi tai kaikilta, jos vaihtoehto on vielä käytettävissä.
- Poistaminen ei takaa, ettei vastaanottaja olisi jo nähnyt tai tallentanut viestiä.

Hyödyllisiä pieniä toimintoja

- Hymiöt: lisää tunnetta viestiin, mutta varmista, että vastaanottaja ymmärtää tarkoituksesi.
- Tiedoston lähetys: voit jakaa esimerkiksi PDF-tiedoston liitekuvakkeen kautta.
- Haku: etsi vanhoista keskusteluista henkilön nimeä tai viestissä ollutta sanaa.

3. Puhelut ja ryhmät

Ääni- ja videopuhelu

- Avaa henkilön keskustelu.
- Paina puhelimen kuvaketta ääni- tai videokameran kuvaketta videopuhelua varten.
- Varmista, että mikrofonilla ja kameralla on tarvittavat käyttöluvat.
- Puhelu toimii internetin kautta. Heikko yhteys voi heikentää ääntä tai kuvaa.

Videopuhelussa näet toisen ihmisen ja hän näkee sinut. Tarkista tausta ja se, mitä kamerassa näkyy.

Luo ryhmä

- Aloita uusi keskustelu ja valitse Uusi ryhmä.
- Valitse ryhmään osallistujat ja jatka.
- Anna ryhmälle selkeä nimi, esimerkiksi “Suvun kuulumiset” tai “Kävelyporukka”.
- Lisää halutessasi ryhmälle kuva ja lähetä ensimmäinen viesti.

Ryhmän hyvät pelisäännöt

- Kerro ryhmän tarkoitus jo alussa.
- Vältä turhia viestejä ja lähetä kuvia harkiten.
- Älä jaa ryhmän ulkopuolelle muiden henkilökohtaisia viestejä tai kuvia ilman lupaa.
- Jos ryhmässä on paljon viestejä, käytä Vastaa-toimintoa ja mainitse tarvittaessa henkilö (@nimi).

Mykistä vilkas ryhmä

Jos ryhmästä tulee liikaa ilmoituksia, avaa ryhmän tiedot ja valitse Ilmoitukset/Mykistä ilmoitukset. Voit yleensä valita mykistyksen kestoksi esimerkiksi muutaman tunnin, viikon tai pidemmän ajan. Mykistäminen ei poista ryhmää eikä estä viestien lukemista.

Poistu ryhmästä tai poista keskustelu

Ryhmän tiedoista löytyy yleensä Poistu ryhmästä. Keskustelun poistaminen omasta puhelimesta ei välttämättä poista sinua ryhmästä. Mieti siis, haluatko vain siivota keskustelun vai poistua ryhmästä kokonaan.

4. Yksityisyys ja turvallinen käyttö

WhatsAppin viestit ja puhelut ovat oletusarvoisesti päästä päähän -salattuja. Tämä suojaa viestien sisältöä siirron aikana, mutta ei estä huijauksia, kuvakaappauksia tai sitä, että vastaanottaja jakaa viestin eteenpäin.

Tarkista yksityisyysasetukset

- Avaa Asetukset ja valitse Yksityisyys.
- Tarkista, kuka näkee profiilikuvasi, Tietoja-tietosi, tilapäivityksesi ja viimeksi paikalla -tietosi.
- Voit rajata näkyvyyden esimerkiksi omiin yhteystietoihisi.
- Harkitse tuntemattomien puheluiden hiljentämistä, jos saat paljon häiritseviä soittoja.

Suojaa WhatsApp-tilisi

- Ota käyttöön kaksivaiheinen vahvistus / kaksivaiheinen tunnistaminen ja lisää sähköpostiosoite, jos sovellus sitä tarjoaa.
- Älä koskaan kerro kenellekään tekstiviestillä saamaasi vahvistuskoodia tai PIN-koodia.
- Pidä puhelimen lukitus päällä ja päivitä WhatsApp sekä puhelimen käyttöjärjestelmä.
- Tarkista Asetuksista Linkitetyt laitteet. Kirjaudu ulos laitteista, joita et tunnista tai enää käytä.

Tunnista tavallinen WhatsApp-huijaus

- “Hei, olen vaihtanut numeroa” – varmista asia soittamalla henkilön vanhaan numeroon.
- “Lähetä minulle vahvistuskoodi” – älä lähetä koodia kenellekään.
- Kiireellinen rahapyyntö – soita tutulle henkilölle ennen maksamista.
- Tuntematon linkki tai palkintoviesti – älä avaa linkkiä äläkä anna pankkitunnuksia.
- Väärennetty viranomais-, pankki- tai yritysviesti – ota yhteys organisaatioon sen virallisen sovelluksen tai verkkosivun kautta.

Muistisääntö: Pysähdy – tarkista – varmista. Älä tee rahaan, tunnuksiin tai henkilötietoihin liittyviä päätöksiä kiireessä.

5. Ilmoitukset, varmuuskopiointi ja arjen niksit

Hallitse ilmoituksia

Jos puhelin piippaa jatkuvasti, voit muuttaa ilmoitusääniä tai mykistää yksittäisen keskustelun. Puhelimen omista asetuksista voit myös säätää, saako WhatsApp näyttää ilmoituksia lukitusnäytöllä.

Varmuuskopioi keskustelut

Varmuuskopio auttaa palauttamaan keskusteluja, jos vaihdat puhelinta tai laite rikkoutuu. WhatsAppin asetuksissa on yleensä Keskustelut → Keskustelujen varmuuskopiointi. iPhonessa varmuuskopiointi liittyy iCloudiin ja Androidissa Google-tiliin.

- Tarkista, että puhelimessa ja pilvipalvelussa on riittävästi vapaata tilaa.
- Valitse sopiva varmuuskopioinnin tiheys, esimerkiksi päivittäin tai viikoittain.
- Varmista, että käytät oikeaa Apple- tai Google-tiliä.
- Salatun varmuuskopion salasana tai avain on säilytettävä turvallisesti. Ilman sitä varmuuskopion palauttaminen voi olla mahdotonta.

Näin löydät vanhan viestin

- Avaa keskustelu ja käytä suurennuslasia tai keskustelun hakutoimintoa.
- Kirjoita hakusana, esimerkiksi “osoite”, “kokous” tai henkilön nimi.
- Voit myös käyttää WhatsAppin keskusteluluettelon yleistä hakua.

Tiedon jakaminen eteenpäin

Viestin voi välittää toiselle henkilölle, mutta mieti ensin, saako sisältöä jakaa. Henkilökohtaiset viestit, puhelinnumerot ja kuvat eivät kuulu automaattisesti eteenpäin lähetettäviksi.

Hyvä tapa: lähetä tärkeät tiedot selkeänä tekstinä ja kerro, mistä tieto on peräisin.

Kun jokin ei toimi

- Tarkista internetyhteys ja käynnistä WhatsApp uudelleen.
- Tarkista, onko sovellukselle tullut päivitys.
- Varmista, ettei puhelimen tallennustila ole täynnä.
- Älä poista sovellusta ennen kuin olet varmistanut keskustelujen varmuuskopion tilanteen.

6. Harjoittele – opi tekemällä

Kokeile seuraavia tehtäviä rauhassa luotettavan ystävän tai perheenjäsenen kanssa. Harjoittelu ei haittaa, vaikka tekisit virheen.

Nro	Harjoitustehtävä	Valmis
1	Lähetä ystävälle tavallinen tekstiviesti.	☐
2	Lähetä samaan keskusteluun kuva.	☐
3	Nauhoita ja lähetä lyhyt ääniviesti.	☐
4	Vastaa ystävän viestiin Vastaa-toiminnolla.	☐
5	Soita ystävälle WhatsApp-äänipuhelu.	☐
6	Avaa ryhmä ja mykistä sen ilmoitukset hetkeksi.	☐
7	Etsi vanha viesti hakutoiminnolla.	☐
8	Tarkista yksityisyysasetuksista, kuka näkee profiilikuvasi.	☐
9	Tarkista, mitä laitteita on liitetty WhatsApp-tiliisi.	☐
10	Etsi varmuuskopioinnin asetukset – älä muuta niitä, jos et ole varma.	☐

Pieni sanasto

- Ryhmä: keskustelu, jossa on useita osallistujia.
- Ääniviesti: puhumalla tehty viesti, jonka vastaanottaja voi kuunnella.
- Videopuhelu: puhelu, jossa osallistujat voivat nähdä toisensa.
- Varmuuskopio: keskustelujen tallennettu kopio, jonka avulla tietoja voidaan palauttaa.
- Kaksivaiheinen vahvistus: lisäsuoja, jossa tilin käyttöön tarvitaan tavallisen vahvistuksen lisäksi PIN-koodi.

Muista: WhatsAppin tehokäyttö ei tarkoita mahdollisimman monen toiminnon käyttämistä. Tärkeintä on viestiä selkeästi, pitää yhteyttä ja toimia turvallisesti.

Oppimateriaali. WhatsAppin valikot ja ominaisuudet voivat muuttua päivitysten myötä. Tarkista tarvittaessa ajantasaiset ohjeet WhatsAppin omasta ohjekeskuksesta.